

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Vedtak om sykehjemsplass – hvor høye er tersklene? - om et praksisnært forskningsprosjekt

Edith Roth Gjevjon

Stipendiat

Senter for omsorgsforskning, Østlandet

Høgskolen i Gjøvik

Gardermoen 03.02.11

www.omsorgsforskning.no

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Pensjonistforbundet tok initiativ til, og finansierte studien om "hva som skal til" for å få vedtak om sykehjemsplass

Prosjektleder: Tor Inge Romøren

Gjennomført av Edith R. Gjevjon i samarbeid med Undervisningssykehjemmet i Oslo

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Studiens problemstillinger

1. Hvordan er tildelingspraksisen for langtidsplass i sykehjem?
2. Hvor store hjelpebehov har pasientene som nylig har fått innvilget langtidsplass?
3. Hvor lenge har de ventet?
4. Hva slags tilbud har de hatt i ventetiden?
5. Varierer disse forholdene mellom ulike kommunetyper?

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Utforming av studien

To bydeler i Oslo og to middels store kommuner på Østlandet (dekningsgrad sykehjem 13%-19%)

Informanter og datasamling:

Saksbehandlere (13 fordelt på fire grupper)

- gruppeintervjuer

Nærmeste pårørende til beboere i sykehjem (71)

- telefonintervjuer

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Gjennomføringen

1. Forespørsel til utvalgte kommuner/bydeler
2. Kontaktperson i kommunen/bydelen:
 1. Finne aktuelle informanter
 2. Informere aktuelle informanter om studien, skriftlig og muntlig og innhente samtykker
 3. Tett samarbeid med forskerne
3. Intervjuer og analyser

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Tildelingsprosessen – sett fra to perspektiver

1. Pårørendes og pasienters perspektiv

Illustrasjon: NRK

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Tildelingsprosessen – sett fra to perspektiver

2. Kommuners og saksbehandleres perspektiv

Illustrasjon: UiO

www.omsorgsforskning.no

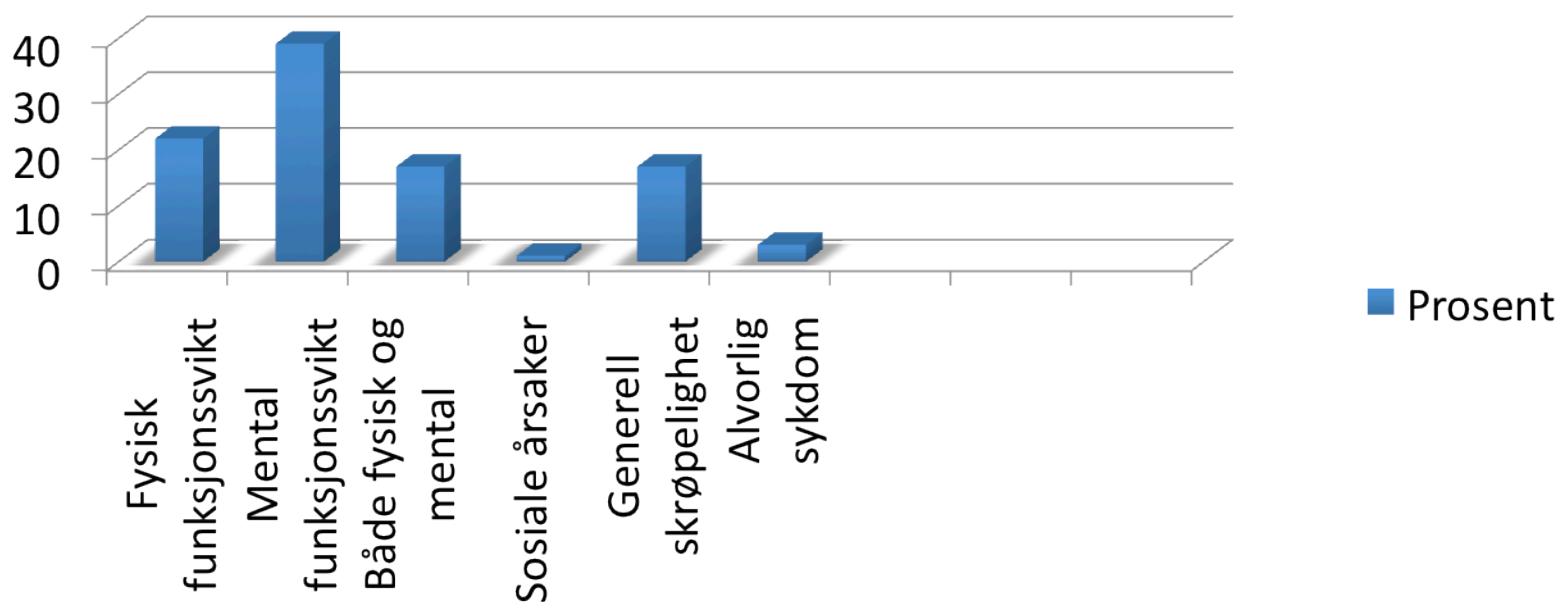

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Årsaker til søknad om langtidsplass i sykehjem

Årsaker til søknad, prosent

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Søknads – og tildelingsprosessen

Fase I: Tiden før det ble søkt om sykehjemsplass

Fase II: Fra behov oppstod, til det ble søkt

Fase III: Fra søknad til vedtak

Fase IV: Fra vedtak til innflytting

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Fase I: Tiden før det ble søkt

- Nesten ni av ti mottok helse- og omsorgstjenester i hjemmet
 - hjemmesykepleie og praktisk bistand
 - hjelp fra hjemmetjenesten flere ganger per døgn – fra én til seks ganger
- Varighet, i gjennomsnitt:
 - 3,3 år på landet
 - 2 år i storbyen

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Fase II: Fra behovet oppsto til det ble søkt

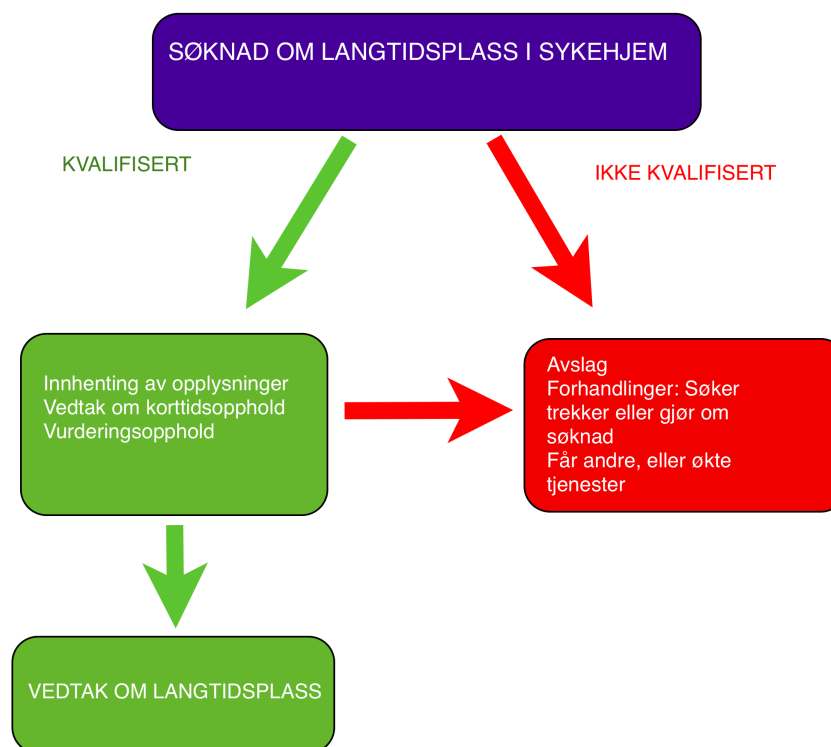
- Nesten halvparten søkte når behovet oppstod – litt over halvparten søkte ikke med én gang
- Terskler å passere for å søke sykehjemsplass:
 - Fagfolkterskel: godkjenner eller omgjør søknaden
 - Pasientterskel: vegrer seg for å søke:
 - ikke innsikt i egen situasjon (demens, kognitiv svikt)
 - ønsker å bo hjemme
 - Pårørendeterskel: ønsker å ha pasienten hjemme

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

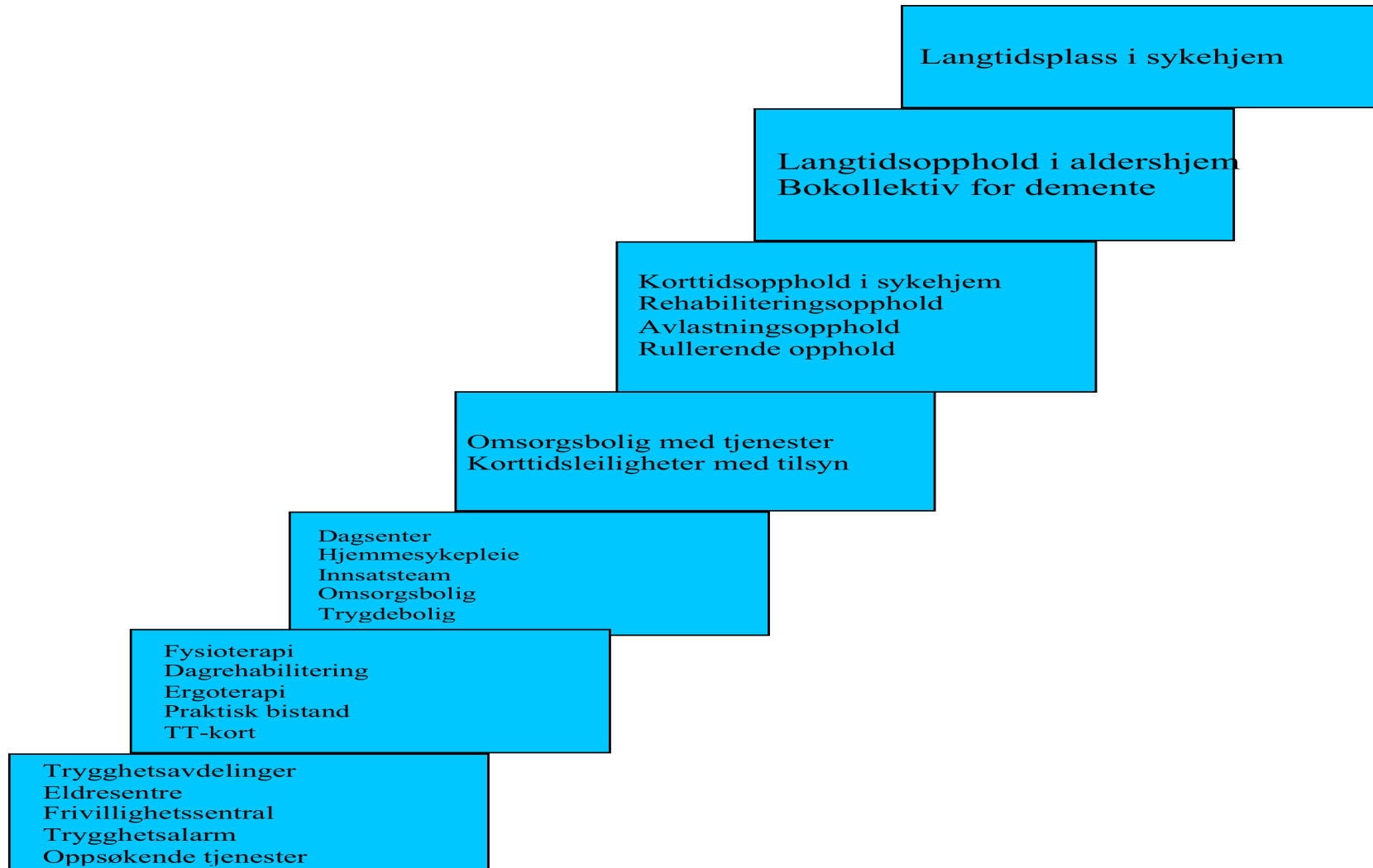
Fagfolkterskelen

Fase III: Fra søknad til vedtak

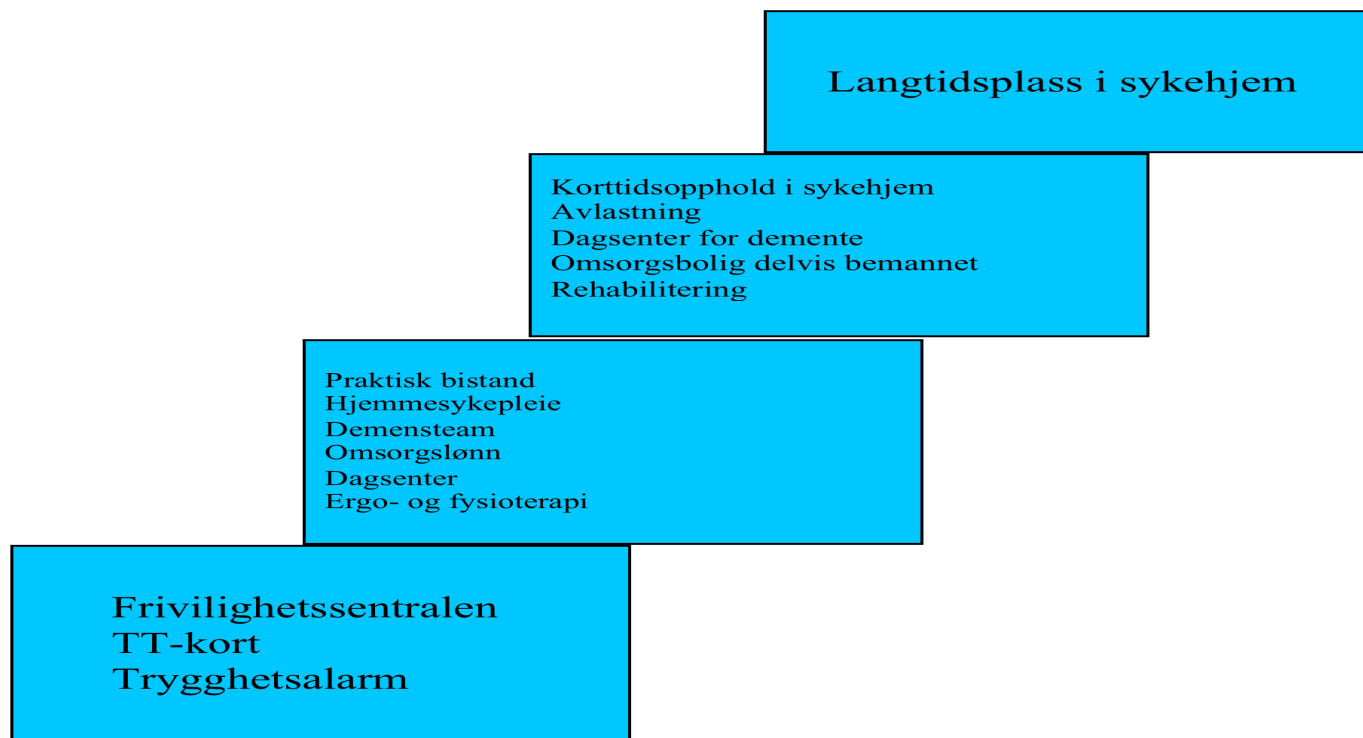
- Den egentlige ventetiden (i gjennomsnitt):
 - 60 dager på landet
 - 80 dager i storbyen
- Vurderinger:
 - Skriftlige opplysninger fra aktuelle instanser
 - Vurderingsopphold i sykehjem
 - Omsorgstrappen

OMSORGSTRAPPEN I BYDEL 1

OMSORGSTRAPPEN I LANDKOMMUNE 2

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Fase IV: Fra vedtak til innflytting

- Når vedtak om langtidsplass er fattet er innflyttingstiden kort:
 - mindre enn én uke (83%)
 - 2-3 % ventet i mer enn fire uker
 - de fleste av de som får vedtak om plass er allerede i sykehjemmet – på korttidsopphold (vurderingsopphold)

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Pårørendes rolle og vurdering av prosessen

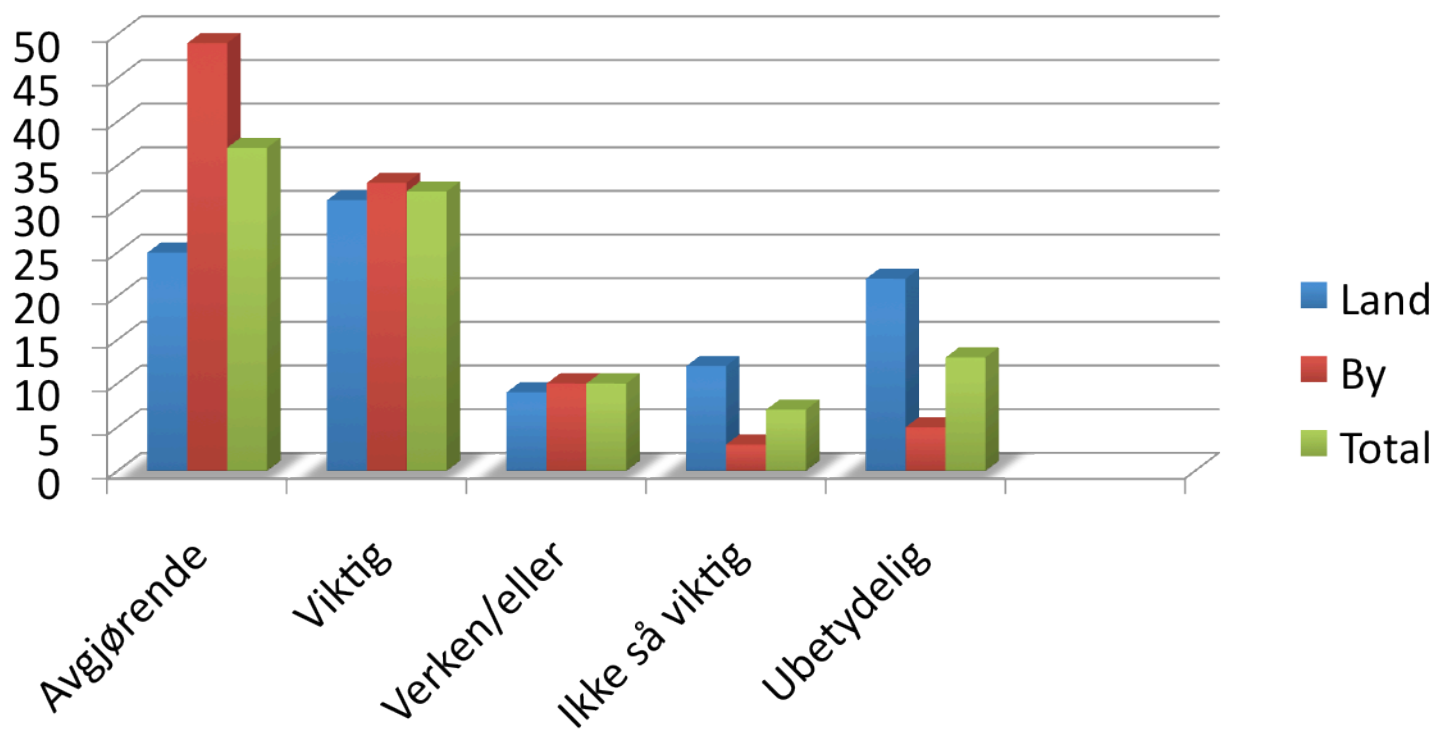
- Tar oftest initiativ til søknaden (63%)
 - 56% på landet, 69% i storbyen
- Er opptatt av tilgjengeligheten til sykehjemsplasser i kommunen
- Synes det er viktig – og noen ganger vanskelig - å bli møtt, hørt og trodd i møtet med saksbehandlerne
- Mener systemet er komplisert og vanskelig å orientere seg i

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Pårørendes rolle (prosent)

Oppsummering og konklusjoner

- Det skal mye til å få vedtak om langtidsplass i sykehjem:
 - tersklene er høye, men høyere i storbyen enn på landet
 - storbyen har flere tjenester som alternativ til sykehjemsplass
 - saksbehandlerne, særlig i byen, har en terskel også for å la noen søke – her omgår de regelverket for saksbehandling
 - de som får vedtak om langtidsplass er meget skrøpelige og syke
 - pårørendes innsats er viktig for utfallet av søknaden – særlig i storbyen

Høgskolen i Gjøviks rapportserie, 2010 nr. 10

Vedtak om sykehjemsplass – hvor høye er tersklene?

Edith Roth Gjevjon
Tor Inge Romøren

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

Gjøvik 2010

Senter for
omsorgsforskning
ØSTLANDET

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

edith.gjevjon@hig.no

www.omsorgsforskning.no

Tlf. 47376809

www.omsorgsforskning.no